

EGUZKIAREN SARRERAN.

(OIKIYAKO OROITZ BAT, NERE ADISKIDE MAITE ON ANTONIO ARZÁC JAUNARI).

Eguzkiya sartzen da
Mendiyan atzean;
Odei gorriak dira
Agertzen gañean;
Asten dira zabaltzen
Itzalak lurrean;
Animak pensatzen du
Betitasunean.

Īsillikan dijoa,
Īsillik ibaiya;
Ostoz estalirikan
Lotara choriya;
Geldi-geldirik dago
Arbola tantaiya:
Gelditzen ez dana da
Nik dedan antsiya.

¡Ai! beti, beti dago
Biotza tristerik:
Arkitzen ez da iñoiz
Pozez aseturik:
Beti zerbaitek dio
Esaten barrendik:
Ez dago lurrean zuk
Billatzen dezunik.

Bañan askoz geiago
Zait oraiñ mugitzen,
Eguzkiya danean
Gugandik aldentzen:
Oraiñ, bai, didatela
Gauz denak esaten,
Lurreko pozak nola
Diran ezkutatzen.

¿Non da, non da bestela
Urrezko argiya,
Orain bertan alaitzen
Zuena mendiya?
¿Non da len ageri zan
Chori kantariya,
Bere kantuz poztutzen
Zuena guztiya?

Ezkutatuak dira
Bata ta bestea:
Lurra gelditu zaigu
Illunez betea:
Lañoa, itzala, gaba
Da oraiñ jabea:
Iñon ez det ikusten
¡Ai! argi maitea.

Iñon ¡bai!... begiratu,
 Begira gañera:
 Begira beti gora,
 Sekulan ez bera:
 An arkituko degu
 Guztiya naiera:
 An emen eziñ degun,
 Betiko maitera.

Goyan ¡bai! goyan dago
 Zorion gurea:
 Goyan, billa gabiltzan
 Poz bukagabea:
 Guk antsiaz nai degun
 Betiko pakea,
 Dago bakar-bakarrik
 Zeruan gordea.

KARMELO   ECHEGARAY-KOAK.

Curiosidades bascongadas

RESPUESTA 70.

Etimología de las palabras *Euskara*, *Euskalduna*, *Erdara* y *Erdalduna*.—*Erausi*, por síncope *eusi*, significa gritar, y, extensivamente, hablar con fuerza y energía.¹ Formemos el gerundio y obtendremos *erausteko*, y *eusteko*, por síncope *eusko*.²

Era significa manera, modo, implicando cierta habilidad y facilidad. Adhiriéndose la palabra *era* á la otra *eusko*, resultara *euskoera*, y cayendo ó elidiéndose, según las reglas, la letra ó vocal o para evitar el hiato *oe*, tendremos *euskera* (*euskara*), modo, manera, habilidad de expresarse fácilmente (hablar con *energía*). En la palabra *euskalduna* tenemos tres factores ó elementos: 1.º *Eusk(o)* síncope de *eusteko*; 2.º *al* poder, facultad; 3.º *duna* (en vez de *duena*) el que tiene: el que tiene

(1) Consúltense los Diccionarios del P. Larramendi y del Sr. Aizkibel.

(2) Del mismo modo, del verbo *ikusi* se forma el ger. *ikusteko*, elidiéndose la *t* en *ikusgarria*; de *ikasi*, *ikasteko*: de *erosi*, *erosteko*; y otras muchas.